

ГЕНДЕРНА ОСВІТА В ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Гльїна Олена Олексіївна

*Комунальний заклад «Харківська
гуманітарно-педагогічна академія»*

Харківської обласної ради

Україна

В останні роки в педагогічній науці питання розробки концептуальних засад гендерної освіти значно активізувалось серед інших проблем національної вищої школи. Розглядаючи основи гендерної освіти провідні українські вчені, серед яких Т.М. Говорун, Т.А. Дороніна, О.М. Кікінежді, В.П. Кравець, Л.І. Мішкік, І.С.Мунтян, Л.О. Смоляр, О.С. Цокур, Н.Д. Чухим, С.П. Юдіна дозволяють зробити висновки щодо гендерної освіти в системі фахової підготовки студентів, розробці необхідного методичного базису як специфічної форми професійної підготовки особистісних, професійних якостей майбутнього учителя як засобу трансформації і моделювання соціокультурних відносин усередині групи учнівського колективу [4 с.9-41].

Аналізуючи ситуацію, що склалася в сучасній системі підготовки майбутніх учителів початкових класів для професійної освіти, не можна не відзначити важливість гендерного підходу до становлення педагога. Він, на нашу думку, є одним з умов оптимальної організації навчання з метою формування професійних компетенцій [3 с.107-111].

У зв'язку із цим, перед викладачами вищої школи постає задача формування гендерно-грамотного учителя при організації професійної підготовки в рамках різних гуманітарних дисциплін. Зміни в національній системі освіти вимагають змін у сфері керування педагогічним процесом у вищій школі, що покликана виконати замовлення сучасного суспільства у

вихованні нового соціально-культурного типу особистості майбутнього вчителя [2].

Нова організація навчання, нові підручники, нові підходи та цінності. Школа зараз стає рушієм і йтиме попереду суспільства. Тому треба змінювати підхід до організації навчання, ставлення вчителів до дітей, відносин між дітьми.

Останнім часом робилися спроби виділити різні ключові компетенції вчителів молодших класів. Так, наприклад Міністерством освіти і науки України було представлено проект «Нова українська школа», концепція якого формується дотепер. У концепції визначено 10 ключових компетентностей: спілкування державною (і рідною у разі відмінності) мовами, спілкування іноземними мовами, математична компетентність, основні компетентності у природничих науках і технологіях, інформаційно-цифрова компетентність, уміння вчитися впродовж життя, ініціативність і підприємливість, соціальна та громадянська компетентності, обізнаність та самовираження у сфері культури, екологічна грамотність і здорове життя. Цей перелік компетентностей можна визначити як критерії або вимоги до яких потрібно прагнути і які потрібно досягти кожному педагогу у своєму самовдосконаленні [1].

На наш погляд великого значення набуває гендерна компетентність учителя. Необхідність введення цієї компетентності обумовлена складними педагогічними, культурними і соціальними трансформаціями сучасного суспільства, зміною положення і ролей чоловіків і жінок, зміною стереотипів тощо.

Як показує досвід, високий рівень сформованості гендерної компетентності випускника педагогічного вузу і його готовності до реалізації гендерного підходу в професійній діяльності може бути досягнутий лише при побудові його професійної підготовки як цілісної системи, яка включає в себе принципи, умови, технології формування гендерної компетентності педагога.

Таким чином, ми бачимо, що недосконалість гендерної освіти майбутніх учителів виражається в репродукції соціальних забобонів, гендерної дискримінації, порушенні соціальної взаємодії.

Підводячи підсумок, слід зазначити, що гендерна освіта майбутніх учителів початкових класів передбачає не лише наявність знань про гендер, а єдність навиків, цілеспрямованих дій, формування менталітету, який забезпечує поведінку, на базі принципів рівних прав і можливостей для учнів обох статей. На наш погляд, принцип рівних прав в освіті повинен ґрунтуватися не стільки на ідеї рівності (учити всіх однаково), а на ідеї об'єктивності (навчати через розуміння об'єктивно існуючих відмінностей), організовуючи учбовий процес так, щоб учні, незалежно від статті, усвідомлювали свої можливості і засоби їх реалізації.

Список використаних джерел:

1. Концепція Нової української школи. URL: <http://mon.gov.ua/Новини%202016/12/05/konczepczyia.pdf>.
2. Кравець В.П. Гендерна педагогіка. Навчальний посібник. – Тернопіль: Джура, 2003. 416 с.
3. Крилова М.Н. Оптимальна організація вчення як умова формування професійних компетенцій // Перспективи науки і освіти. 2014. №1. с. 107-111.
4. Смоляр Л.О. Прогрес та перспективи жіночих і гендерних досліджень в Україні // Проблеми освіти. Науково-методичний збірник. К. 2003. Вип. 36. с. 9-41